

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธนะ เราชาวพุทธเรามีศาสนาเป็นที่พึ่ง คูโลกเขาสี ตอนนี่นะทางเด็กรุ่นใหม่ เขาจะลงทะเบียนบ้านเขาว่าไม่นับถือศาสนาอะไร เพราะเขาไม่เห็นคุณค่าของศาสนา เขาเห็นว่า ศาสนานี้ะ ทางวิทยาศาสตร์ให้ภิกษุเป็นลูกตุ้มสังคม เป็นคนเหนียวรังถ่วงสังคม เขาคิดของเขา อย่างนั้นนะ แต่เวลาทางตะวันตก เห็นไหม สังคมเขาเจริญมาก ทางวัตถุเขาเจริญมาก แต่เขาทุกข์ ร้อนกันมาก พอเขาทุกข์ร้อนขึ้นมาเขาพยายามแสวงหา

แต่ของเรานี้เราทุกข์ร้อนแต่เราไม่คิดเรื่องศาสนาไป เราทุกข์ร้อนเพราะว่าเราขาดปัจจัย ๔ เราขาดปัจจัยเครื่องอาศัย เราขาดปัจจัยนะ นี่เห็นไหม เวลาเด็กรุ่นใหม่ลงในทะเบียนบ้านนะ ไม่นับถือศาสนาอะไร แล้วเป็นของเทห์นะไม่นับถือศาสนาอะไร ก็เหมือนเรานี้เหมือนสัตว์ เห็นไหม สัตว์มันอยู่ฟาร์มไหน เจ้าของคอกมันคอกไหน

นี่ก็เหมือนกัน เราเป็นมนุษย์ สัตว์มนุษย์ไง นี่คอกของใคร? ศาสนาพุทธ ลัทธิศาสนา ต่างๆ เห็นไหม ลัทธิศาสนามันเป็นศีลธรรม จริยธรรม เป็นเครื่องในหัวใจ การศึกษาศาสนา คือ การศึกษาชีวิต ชีวิตเกิดขึ้นมาจากไหน? ชีวิตนี้ คุณลึกลับที่เป็นวิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้ สิ่งที่คุณพิสูจน์ได้ เห็นไหม ชีวิตนี้มาจากไหน?

บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ การขับเคลื่อนของชีวิต การขับเคลื่อนที่มาที่ไป ของชีวิต เราเข้าใจชีวิตขนาดไหน เราเข้าใจเรื่องชีวิตนะ เราว่าเอาจิตเรารอดจากการเกิดการตาย ไม่ได้ การเข้าใจในเรื่องชีวิต เห็นไหม ที่มาอย่างไร? การเกิดมาเป็นมนุษย์นี้ใครให้มาเกิดเป็น มนุษย์เราก็คงเกิดจากพ่อจากแม่ เราไม่เห็นว่าเป็นเกิดจากกรรม

กรรมดี คุณลึกรอบครัวที่เขามีฐานะ เขาอยากมีลูกมีเต้ามหาศาลเลย เขามีลูกยากมาก ไข้ ครอบครัวยี่ทุกข์ขี้ยาก อู้ฮู.. ลูกเป็นพรวนเลย เห็นไหม เพราะคนทำบุญมาน้อย คนทำดีมันน้อย คนทำชั่วมันมาก ทีนี้คนทำความชั่วนะ ถ้าชั่วหนักมันลงนรกอเวจี มันเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน คุณ

เวลาสัตว์เดรัจฉาน ค่อมด คูปลวกถึ เมื่อก่อนเขาว่า ๑๖ ล้านคน เดียวนี้ ๖๐ ล้านคนมันมาจากไหน?

จิตหนึ่ง! จิตหนึ่ง! จิตหนึ่งเท่านั้น จิตเกิดตลอดเวลา แต่เกิดในอะไรเท่านั้นเอง เห็นใหม่ บุปเพณิวาสนาสติปัญญา ที่มาของใจ ที่มาของการเกิด เกิดนี้กรรมพาเกิด เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว แสนทุกข์แสนยาก แสนทุกข์แสนยาก เข้าใจเรื่องชีวิตนะเข้าใจหมดเลย เข้าใจทั้งหมด แล้วเวลาตายไป ตายไปก็ยังมีเกิดอีก แต่ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อริยสัจนี้ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค สัจจะความจริง การเกิดนี้เป็นทุกข์อย่างยิ่งชาติปี ทุกขา การเกิด เห็นใหม่ ปฏิสนธิจิต จิตมันหลุดพ้นออกมาจากนรก อเวจี หมดบุญกรรมมาจากสวรรค์ มันก็ต้องมาเกิดเป็นธรรมดา เราเกิดเป็นมนุษย์ซ้ำๆ ซากๆ ตึกว่าเกิดเป็นมนุษย์แล้วเกิดเป็นสัตว์นะ

คูสิคูท้าวโฆสกเขาเป็นสุนัขนะ สุนัขนี้ เวลาพระปัจเจกพุทธเจ้านัดกับเจ้าของว่าไปฉันในพรณานัน สูดท้ายแล้วพอไปนิมนต์มาทุกวันๆ เข้า พอคุ้นชินกันก็บอกว่าจะให้สุนัขนี้ไปตามมาทุกวัน นี้เอาสุนัขนี้ไปตามมานะ ด้วยความคุ้นชินสุนัขมันรักพระ แล้วพระท่านก็รักสัตว์ เห็นใหม่ เวลาไปถึงทางแยก ทางร่วมท่านจะเดินแก้งหลังไป สุนัขมันไม่ยอมนะ มันไปคาบจิวรดึงมาว่าทางนี้ๆ นี้มันผูกพัน มันรักของมันนะ เวลาถึงออกพรรษาแล้ว ประเพณีของพระสมัยพุทธกาล ออกพรรษาแล้วจะออกธุดงค์ จะไม่อยู่ประจำที่ ออกพรรษาแล้วก็รำลាក់ว่าจะไป สุนัขมันรักมันมาหอนจนขาดใจตายนะ มันไปเกิดเป็นเทวดาที่เสียงเพราะที่สุดเลย เป็นท้าวโฆสก เดียวนี้ทับศัพท์มาเป็นโฆษกๆ นี้หมาทั้งนั้นแหละ

ท้าวโฆสก เห็นใหม่ คูสิสุนัขมันยังเกิดเป็นเทวดานะ คูสิการเกิดและการตาย เวียนตาย เวียนเกิด การศึกษาธรรมเป็นการศึกษาชีวิต ชีวิตนี้ชาติปี ทุกขา ชาติภพการเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง แต่มันต้องเกิด เพราะชาติการเกิดมันเป็นทุกข์อย่างยิ่ง แล้วเราจะไม่เกิด เราจะไม่ให้มันมีความทุกข์เลย ความทุกข์ไม่ให้เกิดกับเรา มันเป็นไปได้

แรงขบมันมี จิตมันมีวิชา มันมีแรงขบ นี้สสารมันมีอยู่ สสารมันต้องแสดงตัวเป็นธรรมดา จิตมันต้องเกิดเป็นธรรมดา แต่เกิดมาแล้วนี้ เกิดมาเป็นมนุษย์มีอานุภาพมาก เพราะเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์ที่ คูสิเรามีอำนาจมากนะ เราเอาช้าง เอาสัตว์ต่างๆ มาใช้สอยได้ทั้งนั้นแหละ ใช้ปัญญาของเราคิด เห็นใหม่

คูลีไปอวกาศจะไปอยู่ดาวอังคารกัน จะหาโลกใหม่ โลกนี้มันสิ่งแวดล้อมไม่ดีแล้ว จะไปอยู่โลกใหม่กันแล้วนะ นี่ด้วยปัญญา ด้วยความคิด ศักยภาพของมนุษย์นะ สมองของมนุษย์ ความเป็นมนุษย์มีศักยภาพมาก แต่ไม่มีโลกุตตรปัญญา โลกุตตรปัญญามันศักยภาพของการเกิด เห็นใหม่ การเกิดและการชำระล้างให้มันสะอาดได้

นี่ธรรมะ ศึกษาธรรมะ ธรรมะนี่ศึกษาชีวิตนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้พวกเรามีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด อย่าให้มีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย ธรรมะ! ธรรมะ สัจจะความจริง สัจจะอริยสัจจะ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มันเป็นอริยสัจ มันเป็นความจริง แล้วถ้ามันเกิดมาเป็นสัตว์เห็นใหม่ มันก็ทุกข์ของมัน แต่มันคืนร่นหาทางออกไม่ได้

มันทำคุณงามความดีของมัน มันรักษาหมู่คณะของมัน มันดูแลของมัน มันเอื้ออาทรต่อกัน มันก็เป็นความดีของสัตว์ มันก็เวียนตายเวียนเกิดโดยอามิส โดยแรงขับ แต่อริยสัจมันจะชำระแรงขับ เห็นใหม่ คูลีโสดาบัน สกิทาคามี อนาคตามี จนสิ้นจากกิเลสไปนี่ ชำระแรงขับไปจางไปๆ จนถึงที่สุดแรงขับออกหมดไปจากจิตเลย แล้วทำลายตัวภวาสวะ

ถ้าแรงขับออกไปจากจิต ยังมีตัวจิตอยู่อย่างพระอนาคามี กิเลสของพระอนาคามีนะยังอยากให้เขาอมรับ ยังอยากในลาภ อยากมีชื่อเสียงศรัทธา นี่กิเลสของพระอนาคามีนะ เห็นใหม่ คูลีว่างๆ ว่างๆ นี่มันยังมีภวาสวะ มีภพอยู่ มันยังมีสถานที่ มันยังมีที่อยู่อาศัยของแรงขับนั้น มันมีที่อยู่อาศัยของมารนั้น

ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคญาณ เห็นใหม่ ศักยภาพของปัญญาที่เราจะไปอยู่โลกดาวอังคารกัน นี่เราจะเอาสิ่งที่แสวงหาโลกใหม่ แสวงหาโลกใหม่เพราะเราคิดถึงชีวิตใจ แต่เราไม่คิดว่าเวลาตายไป เวลาจิตมันตายไปเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เทวดา อินทร์ พรหม มันอยู่ที่ไหน? คูลีจะไปสวรรค์ จะขียานอวกาศไปหรือ?

ไปสวรรค์นะมันไปด้วยคุณงามความดี นี่รดนิ้วมือเดียว เห็นใหม่ ภพนี้มีมิติมันบังคับไว้ ภวาสวะ ภพ มันบังคับไว้เราไม่เห็นหรอก นี่กาลเวลา ๒๔ ชั่วโมงมันบังคับเราไว้นะ เทวดา ๑๐๐ ปีของเขาเท่ากับ ๑ วัน นี่คนละมิติ เวลาที่ต่างกัน อาหารที่ต่างกัน ความเป็นอยู่ก็ต่างกัน แต่! แต่จิตดวงเดียวนี้แหละ จิตดวงนี้เวียนตายเวียนเกิดสถานะที่มันเป็นไป

เราว่าสิ่งนี้เขียนเสียให้วักถั่ว ศาสนาพุทธนี้เขียนเสียให้วักถั่ว บอกทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว อย่าทำชั่ว เขียนเสียให้วักถั่ว อันนี้มันกิเลสพุดนะ เขียนเสียให้วักถั่ว เราทำความไม่ดี เราชุกสิ่งที่เราทำความชั่วไว้ในใต้พรมในหัวใจของเรา เราทุกขร้อนไหม? เราทำความผิดไว้ เวลาไปไหนเรามีความสะเทือนหัวใจไหม? มันเป็นความจริงทั้งนั้นแหละ แต่กิเลสมันอ้างเล่ห์ ทำแต่ความดี ทำแต่ความสะอาด

สิ่งที่ป้องกันตัวเองได้ดีที่สุดคือศีลธรรม คือทำสิ่งที่ดี ทำสิ่งดีมันเข้าสังคมไหนก็ได้ ศีลนี้มันทำให้องอาจกล้าหาญนะ ศีลทำให้องอาจกล้าหาญ ยิ่งถ้ามีคุณธรรมในหัวใจ ธรรมะในหัวใจ ธรรมะอยู่ในหัวใจนะมันอยู่เหนือโลก อยู่เหนือสังขาร อยู่เหนือความดีทั้งหมดเลย มันอยู่กับเขา เห็นไหม โลกเขาต้องการอะไร? เขาต้องการสิ่งใด เขาปรารถนาสิ่งใด

หัวใจเราเคยเป็นอย่างนั้นมา เราทำไมจะไม่รู้ว่าโลกเขาต้องการสิ่งใด แต่เราไม่ต้องการสิ่งที่เขาต้องการ โลกที่เขาต้องการกัน เขาแข่งชิงกันด้วยตัณหาความทะยานอยาก ด้วยความทิฏฐิมานะ ด้วยความใหญ่ ความอยากใหญ่ นี่ตายทั้งนั้นแหละ เราเข้าใจเรื่องความเป็นจริงนะ จิตนี้ ชีวิตนี้ะ เรามีชีวิตอยู่ เรามีชีวิตของเรา เราไม่มีเวลาพอที่จะไปแข่งชิงอะไรกับใครหรอก เราต้องพยายามค้นหาตัวเรา หาภาวสวะ หาภพ

สัมมาสมาธิ เห็นไหม นี่จิตที่มากเกิดปฏิสนธิจิต เวลาจิตเข้าสมาธิ อับปนาสมาธิมันปล่อยหมดนะ สักแต่ว่ารู้ สักแต่ว่ารู้ มันปล่อยกายเลยละ ทั้งๆ ที่อยู่ในร่างกายนี้มันปล่อยร่างกายได้ โดยธรรมชาติของมัน เราหาตัวตนของเรา หาชีวิตของเรา หาความเป็นจริงของเราที่แท้จริง

ชีวิตของเราไม่ได้อยู่ที่ทะเบียนบ้าน ไม่ได้อยู่ที่ชื่อที่พ่อแม่ตั้งให้ ชื่อที่พ่อแม่ตั้งให้ถ้าไม่พอใจเราก็เปลี่ยนชื่อใหม่ เรามาเปลี่ยนภพ เปลี่ยนชาติ เปลี่ยนลัทธิศาสนา เปลี่ยนภพ เปลี่ยนชาติเลย โอนชาติ โอนสัญชาติ โอนได้หมดเลย โลกเป็นไปอย่างนั้นหมดเลย แต่โอนความเป็นความตายไม่ได้!

ความเป็นความตายในชีวิต เห็นไหม นี่ศึกษาชีวิตศึกษามาที่นี้ เราไม่มีเวลาไปแข่งชิงกับใคร เราเกิดมามีปากมีท้อง เราเป็นญาติกันโดยธรรม เรามีปาก เรามีท้อง เรามีปัจจัยเครื่องอาศัยเราก็แสวงหา เราบวชมาเป็นพระ ปัจจัย ๔ บริหาร ๘ เราก็มีของเรา เราเลี้ยงชีพด้วยปรีชาแข่ง แม้แต่พระก็ต้องมีปัจจัย ๔

ปัจจัย ๔ นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกปัจจัย ๔ ชีวิตของคนต้องดำรงด้วยปัจจัย ๔ ถ้าไม่มีปัจจัย ๔ ชีวิตนี้ดำรงไปไม่ได้ แม้แต่พระยังต้องอาศัย แล้วเราเป็นคฤหัสถ์ เราเป็นฆราวาส เราก็กะแสวงหาทำหน้าที่การงานของเรา เวลาเราทำงานเราก็ก้างานตามความเป็นจริง คนจริงนะวิริยะอุตสาหะทางโลกก็ประสบความสำเร็จทางโลก มาบวชเป็นพระหรือประพฤติปฏิบัตินะ เรามีความจริงในหัวใจของเรา เราก็ก้าประสบความสำเร็จในธรรม

โลกกับธรรม โลกคือสังคมาความเป็นอยู่แบบโลก ธรรมะ! ธรรมะคือสัจจะความจริง อริยสัจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมันอยู่ที่ไหน? เราไปรื้อค้นในตำรับตำรา รื้อค้นในพระไตรปิฎก รื้อค้นเถอะ รื้อค้นนั่นมันเป็นตำราที่เข้ามาที่หัวใจทั้งหมดเลย นี่สุข ทุกข์ มันอยู่ที่ใจ การเกิดการตายก็อยู่ที่ปฏิสนธิจิตนะ

ร่างกายเกิดมาในชาติปัจจุบันนี้ ชาตินี้เป็นของเรา เราหวงแหนมาก เราพยายามถนอมรักษามาก แต่มันก็ต้องชราคร่ำคร่าเป็นธรรมดา เวลามันทิ้งไปแล้วเราเหนียวรั้งไว้ไม่ได้ เวลาจิตมันพลัดพรากมันต้องออกไป จิตออกไปนี่จิตไปไหน? ร่างกายทิ้งทำไม ตายไปทำไม? ทำไมไม่เอาร่างกายมาด้วย ร่างกายเอาไว้ที่เชิงตะกอน แล้วจิตมันไปไหน? จิตมันมีแต่ความคิดความชั่วไปกับมัน

แล้วถ้าจิตไปไหน เห็นไหม คำว่าจิตไปไหน แต่เวลาพูดคำว่าสะอาด มันสะอาดตั้งแต่แรงไม่มี แล้วจิตไปไหน? กิเลสมันตายตั้งแต่ขณะที่ปฏิบัติ กิเลสมันตายไปแล้วมันเหลืออะไร? มันเหลืออะไร? เหลือวิมุตติสุข แล้ววิมุตติสุขมันอยู่ที่ไหน? ความตายมันอยู่ที่ไหน? ถ้ามันตายโดยปุถุชนนี่นะ ตายปั๊บ เห็นไหม จิตไม่มีเวณวรรค จิตไม่มีว่าง ตายปั๊บเกิดทันที เกิดเพราะอะไร? เพราะจิตไม่เคยเวณวรรค

นี่ของที่มีอยู่มันหายไปไม่ได้ แล้วมันจะทรงตัวมันได้อย่างไร? เวลาเกิดเป็นผี เป็นเปรต สัมภเวสี มันก็อยู่ของมัน เกิดปั๊บเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เห็นไหม คุณิเทวทัตทำความเลวไว้ในศาสนานี้มาก เวลาตายไปนี่ไปสดๆ ธรณีสูบไปเลย จิตลงนรกอเวจีไปเลย แต่พวกเราทำกึ่งดี กึ่งสุกกึ่งดิบ มีความดี ความชั่ว ความเลวปนกัน ต้องไปให้ยมบาลตัดสินนะ ต้องขึ้นศาลนะ ต้องไปพ้อขึ้นศาลนั่นก็เกิดแล้วนะ เกิดเป็นสัมภเวสีก็ไปหายมบาล แล้วยมบาลตัดสินอีกว่าจะไปไหนต่อ

จะไปไหนต่อ เห็นไหม มันไปนี่จิตไม่มีเว้าวรรค ถ้าจิตไม่มีเว้าวรรค จิตเวลาตายมันตายไปไหน? แล้วถ้าเวลาเราตายไป เราตายไปพร้อมกับดวงใจ ดวงใจของจิตพร้อมกับชั้น ๕ พร้อมกับสิ่งที่เราทำมาในหัวใจ มันขับเคลื่อนไปตามสภาวะแบบนั้น แต่ถ้าทำคุณงามความดีล่ะ? คุณิเวลาตายจิตตกอุบตี เห็นไหม รถม้ามาเทียมม้าหมดเลย รถทิพย์มารออยู่บนอากาศทั้งหมดเลยให้เราไปได้ทันทีเลย

คนทำความดี ถึงที่สุดมันไปโดยธรรมชาติของมันเลย คนทำชั่ว ถึงที่สุดมันไปโดยธรรมชาติของมันเลย คนที่ทำดีบ้าง ทำชั่วบ้างต้องไปตัดสินกัน เห็นไหม แล้วเราชำระล้างทั้งหมด เราเห็นทั้งหมด เรารู้ทั้งหมด ในหัวใจเราชำระล้างไปเรื่อยๆ มันจางไปเรื่อยๆ จางไปเรื่อยๆ โสคาบันอีก ๗ ชาติ ปุณฺชนี่ไม่มีต้น ไม่มีปลาย มันต้องไปตามแรงกรรม

โสคาบันนี่แรงกรรมให้ผลอยู่ แต่! แต่มีขอบเขตจำกัดว่าอีก ๗ หนเท่านั้นเอง แล้วถ้าเราชำระล้างมาเหลือ ๓ หน จนถึงที่สุดเป็นพรหม เห็นไหม เกิดเป็นพรหมเท่านั้นแล้วไม่เกิดอีกทำไมถึงไม่เกิด?

นี่ศึกษาธรรม ศึกษาชีวิต แล้วธรรมะมันอยู่ที่ไหน? ธรรมะมันอยู่ที่การกระทำของเรา มันอยู่ที่หัวใจของเรา อยู่ที่สติปัญญาของเรา เห็นไหม สติของเรา เรียบร้อยของเรา เราจะไม่มีเวลาไปยุ่งชิงกับโลกเขาณะ แต่เราต้องอยู่กับเขา เพราะเราเกิดมาในโลกนี้ เราเกิดในโลกเราต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัยใช้ไหม? หามาเพื่อเราใช้ไหม? แล้วเราเอาเวลามาศึกษาเรานะ มีเวลานั่งสมาธิ มีเวลาภาวนาของเรา ศึกษาชีวิตของเรา

ศึกษาชีวิตคือศึกษาธรรม ศึกษาชีวิตแบบวิทยาศาสตร์ ศึกษาชีวิตแบบโลก เห็นไหม คุณิทางการแพทย์ ศึกษาชีวิตนี้รู้หมดเลยทำไมถึงเป็น ทำไมถึงตายนะ แต่ก็ช่วยอะไรไม่ได้ นี่ไงศึกษาชีวิตแบบวิทยาศาสตร์.. ศึกษาชีวิตแบบธรรม มันมีที่มาที่ไปไง ที่เกิดที่ดับ จุดเริ่มต้นที่เกิด เกิดเป็นมนุษย์เกิดอย่างไร? ดับนี่จิตเคลื่อนออกไปจากกายนี้แล้ว จิตเคลื่อนออกไปจากกายมันเกิดเป็นอะไร?

ถ้าเกิดเป็นอะไร? นิวิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม นี้บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุติปาตญาณ แล้วอัสวักขญาณ ถ้าวิชา ๓ จบ อัสวักขญาณจบแล้วจบ กิเลสจบแล้วไม่มีสิ่งใด สิ่งที่เหลืออยู่นี้คือสุปาภิเสสนิพพาน คือพระอรหันต์ที่ยังมีชีวิต

อยู่เท่านั้น เพราะมีชีวิตอยู่ นี่ความคิด ความอ่าน ชาติพันธุ์ มันเป็นส่วน คำว่าเศษคือมัน สะอาดบริสุทธิ์นะ คำว่าเศษของพระอรหันต์แต่ไม่ใช่เศษของเรา มันเป็นที่เคารพบูชาของเรา

ภพของสมณะนะ.. สมณะ ๔ โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี อรหันต์ นี่สมณะ เห็นใหม่ การได้เห็นสมณะเป็นมงคลอย่างยิ่ง เป็นมงคลชีวิตเราเลยละ เราจะไม่เห็นสิ่งนี้ สิ่งนี้มีอยู่เราก็ไม่เคยเห็น แต่ถ้าเราได้เห็น เราเข้าใจไหม? เราศรัทธาไหม? ฟังธรรมไหม? ธรรมนี้มันสะท้อนหัวใจเราไหม? เวลาฟังธรรมขึ้นมา ธรรมมันสะท้อนหัวใจ

นี่มันสะท้อนหัวใจของเรา มันสะท้อนใจเรา สะท้อนกิเลสไป ถ้ามันไม่มีกิเลสมันสะท้อนอะไร? นี่ความรู้สึกนี่มันสะท้อนอะไร? คำพูดมันสะท้อนอะไร? มันสะท้อนความคิดไป มันถนอมไว้ความคิดเราก็อีกอย่างหนึ่ง ความคิดเราโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ความคิดเราด้วยความยึดมั่นถือมั่น ความคิดโดยอัตตา ความคิดโดยทิฏฐิ ธรรมะบอกว่าสิ่งนั้นมันเป็นกิเลสทั้งหมด

สิ่งนั้นมันเป็นจีโลก จีโกรธ จีหลงทั้งหมด มันควรจะทำมันควรจะทำแล้วเราจะละมันอย่างไร? พอมันสะท้อนเข้าไปมันมีฝ่ายตรงข้าม มันมีดีและชั่ว มีสิ่งที่เรายึดมั่นถือมั่นกับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัจธรรม อันนั้นเป็นสัจธรรม เห็นใหม่

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ในตำรับตำรา ไปศึกษากันมา มันก็งุ่นง่านเวลาเขาทำผิดนะ บอกว่าเราไม่ผิดนะ คนงุ่นง่าน มันผลัดออกหมดใจ คนงุ่นผิด คนนี้ผิด ฉันไม่ผิด ฉันไม่ผิด ฉันคนดีๆ นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเป็นความว่าง นี่ว่างอยู่ในบ้านสบาย ว่าง เป็นคนดีสุดยอด เห็นใหม่ จะสอนคนอื่น คนอื่นไปสอนคนอื่น

นี่มันผลัดออก เห็นใหม่ ถ้าเราศึกษามันศึกษาด้วยความคิด มันผลัดออก แต่เราศึกษาด้วยจิต ศึกษาด้วยจิตนะ จิตเป็นสมาธิขึ้นมา ศึกษาด้วยตัวมันเอง เห็นโทษของตัวมันเอง คนที่ประพฤติปฏิบัติ คนที่เร่งความเพียรขึ้นมาเขาเห็นคุณนะ คุณของการเดินจงกรม คุณของการนั่งสมาธิ ภาวนา คุณของการตั้งสติ คุณของการอดนอนผ่อนอาหาร คุณเพราะอะไร? คุณเพราะเหตุนี้มันทำแล้วจิตสงบ จิตนี้เกิดปัญญาขึ้นมา

ถ้าเห็นคุณของมัน เราพยายามทำของเรา เพราะสิ่งนี้เป็นความเพียรชอบ ผลตอบขึ้นมา มันจะตอบขึ้นมาในหัวใจของเรา ถ้าเราไม่เห็นคุณของมันเราน้อยเนื้อต่ำใจนะ โอ้อโฮ.. ถ้าปากนะ

เราเกิดมาลำบากที่สุดเลย คนอื่นเขามีแต่ความสุข เราเหมือนสัตว์ตัวหนึ่งจะต้องมาบังคับตัวเอง เห็นไหม เวลากิเลสมันบีบบี้สีไฟนะ เราจะข่าอ่อนเลย เราจะไม่มีกำลังใจเลย แต่ถ้าหัวใจเราเป็นธรรมขึ้นมามันจะมีความเข้มแข็ง มันมีความวิริยะอุตสาหะ มันจะทำอะไรก็ได้ มันทำได้หมดแหละ

หัวใจคน หัวใจนี้เป็นเพชรเลย มันสามารถตัดเพชรได้เลย หัวใจที่เป็นเพชรมันจะตัดเพชร ตัดกิเลส มันจะตัดความจริงของมันขึ้นมา เห็นไหม นี่ศึกษาธรรม แล้วศึกษาที่ไหน? ศึกษาในหัวใจของเราเนะ เอาจิตแก้จิต เอาความรู้สึกแก้หัวใจของเรา ศึกษาโดยสมอง ศึกษาด้วยสายตา ศึกษาอย่างนั้นมันศึกษาตามไม้ไฟหูกกระทะ ศึกษามาแล้วตาเราก็มืด ไม้ไฟมันก็มีตา ต้นไม้มันก็มีตา แล้วมันได้อะไรขึ้นมา นี่ศึกษาด้วยตา ศึกษาด้วยหูใจ เราไม่ได้ศึกษาด้วยใจ ถ้าศึกษาด้วยใจใจมันเข้ามาสะท้อนหัวใจ นี่คุณประโยชน์กับเราเนะ

ศึกษาชีวิตคือศาสนา เราควรมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด อย่ามีสิ่งอื่นเป็นที่พึ่งเลย แต่ขอให้เป็นคุณธรรมในใจนะ อย่าให้เป็นธรรมของ ๑๘ มงกุฏ ๑๘ มงกุฏมันเอาธรรมะเป็นสินค้า เอาธรรมะมาหาเป็นผลประโยชน์ แล้วเราเอาชีวิตเราทั้งชีวิต เรายังไม่มีเวลาไปแย่งชิงเรื่องของกิเลสตัดหาความทะยานอยากเลย เราอยากได้คุณธรรม แล้วชีวิตเราจะไปให้ธรรมะโลกๆ นั้นชักนำเราไปทำไม ธรรมะของเราเนะ

โอบนโยโก ร้องเรียกสัตว์ทั้งหลายมาดูธรรม มาดูความสุขของข้าสิ มาดูความทุกข์ในหัวใจที่เราร้อนสิ เห็นไหม นี่หัวใจของเรามันตอบสนอง มันรับรู้ โอบนโยโก เรียกร้องสัตว์ทั้งหลายมาดูธรรม มาดูความสุขความทุกข์ในใจนี้ มาแก้ไขในหัวใจนี้ แล้วเราจะพ้นจากทุกข์ในหัวใจของเรา

ไม่ต้องไปฟังใคร ฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่ากาลามสูตร ไม่ให้ฟังแม้แต่ครูบาอาจารย์ของเรา เพราะครูบาอาจารย์ท่านพูดนี้ท่านพูดสมบัติของท่าน เราทำได้หรือยัง? นี่โอบนโยโก คูใจเรา ย้อนกลับมาดูใจเรา เราฟังท่านเป็นคติ เป็นแบบอย่าง แล้วเราจะทำใจของเรา ทำชีวิตของเราให้ประสบความสำเร็จ ให้มีคุณประโยชน์กับเรา เพื่อชีวิตของเรา เอวัง